

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 194. — ŠTEV. 194.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 19, 1921. — PETEK, 19. AVGUSTA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

NADALJNA ZMAGA PRISTAŠEV HOME BREW-A

V KONFERENCI SENATA IN POSLANSKE ZBORNICE SE JE NANOVO SEŠTAVILO KLAVZULO POSLANSKE ZBORNICE, A ZAVAROVALO PRIVATNA STANOVANJA.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Nadaljno zmago so izvojevali večeraj zagovorniki Home Brewa, ko je prišla konferenca senata in poslanske zbornice do popolnega dogovora glede Campell - Willis predloge, tikajoče se piva. Čeprav niso bili pogoji dogovora za enkrat se objavljajo, se vendar glasi, da vsebuje bistvo hišnega amandementa, sprejetega večeraj, katerega razlagajo nekateri tako, da po svojem namenu in bistvu postave dovoljuje kuhanje in distiliranje opojnih pijač za osebno porabo v privatnih domovih.

Hišni amandement se je nanovo predpisalo in povečalo, a njegovega namena s čim izpremenilo. Soglasno s člani konference, varuje se vedno svetost doma proti preiskavam brez varanta ter prepoveduje izganjanje varantov, dokler ni dosti vzroka za domnevanje, da se je izdelalo pijačo za prodajanje.

Sprejeta je bila nadaljna določba, ki modifikira prvotni senatski amandement, ki bi jemal prohibicijskim agentom vso moč, da ustavijo žganje prevažajoče avtomobile. Kompromis bi omogočeval prohibicijskim uradnikom preiskovanje avtomobilov, hotelskih sob ali uradnih poslopj, vendar pa bodo ti uradniki izpostavljeni tožbam za odškodnino, če ne bodo mogli najti ucbene pijače v dotičnih poslopjih.

Wayne A. Wheeler, zastopnik Antisalonске lige, ki se je posvetoval s člani konference ves dan za zaprtimi vrati, je dal izraziti svojemu osebnemu naziranj, da ne bo amandement postavljen dovoljeval domačega kuhanja ali distiliranja. Rekel je, da bo le bolj otežil pridobitev dokazov proti kršilec te postav.

Zastopniki velikih distilerij so se oglašili pri članih konference ter zahtevali izločitev tega amandementa. Reklili so, da je treba postaviti izjemo enako strogo način tako proti onim, ki kuhajo pijačo doma za osebno porabo, kakor proti izdelovalcem distiliranih pijač, namenjenih za prodajo.

Potem, ko je bil spor glede postav in zaplenjenj končan, se je ostale razlike glede amandementa hitro odstranilo. Senatske amandemente se je splošno sprejelo. Poročilo konference bo najbrž predloženo jutri ter se bo vprizorilo poskus, da se ga potisne skozi obe zbornici še predno se bo kongres odgodil.

GRKI BAJE USPEŠNI

Atene, Grška, 17. avgusta. — Grške sile, ki so prišle v pričetku tekočega tedna z novo ofenzivo proti turškim nacionalističnim četam iztočno od Eski-Serja so poglale globok llin v turške čete ter dosepele do reke Šakaria.

Tako se glasi v nekem oficijelnem poročilu, ki je bilo izdano danes tukaj. Grki so zavzeli Sivri-Hissar ter ustanovili nepretrgano črto, ki teče proti jugo-zikoku od tega mesta, dekler ne pride do Šakaria reke ob Tadžirju.

Dne 14. avgusta so zavzeli Grki kraj Kaimar, zapadno od Sivri-Hissar, — se glasi v poročilu ter raztegnili svoje črte do Puriak reke.

Trdi se da so pričeli Turki z izprazenjem ismida, ki leži šest in petdeset milj južno-iztočno od Carigrada. Ko so turški nacionalisti pred nekaj časa zasedli to mesto se je domnevalo, da nameravajo tam napredovati proti Carigradu.

London, Anglija, 17. avgusta. — Grki stalno napredujejo v svoji novi ofenzivi proti turškim nacionalistom v Mali Aziji. — kot se glasi v nekem sporočilu na london. ski Times iz Smirne v Mali Aziji

STRUP MESTO MOKE

Laredo, Texas, 16. avgusta. — Analiza uzorcev neke tvarine, o kateri se je domnevalo, da je mostav iz koka, da obstaja 96 odstotkov te tvarine iz strupe. Ena ženska in trije otroci so umrli na posledicah zavzivanja kruha, npravljenega iz te "moke".

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, sanceljivo in hitro
Večera so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in isplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.10	1,000 kron	\$ 6.40
400 kron	\$2.80	5,000 kron	\$31.75
500 kron	\$3.50	10,000 kron	\$63.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspokilja na sadnje pošte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

30 lir	\$ 2.80	500 lir	\$24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$48.00
300 lir	\$15.00		

NEMČKA AVSTRIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in isplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

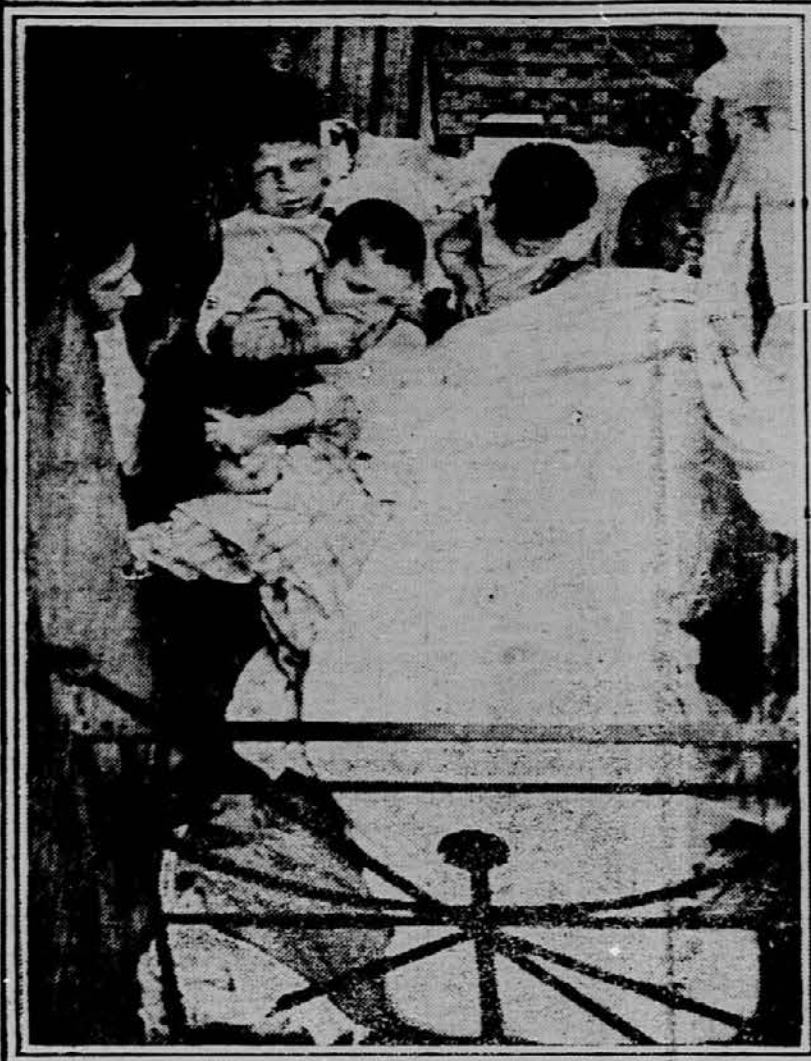
1,000 nemško-avst. kron..	\$ 2.20
5,000 nemško-avst. kron..	\$ 9.50
10,000 nemško-avst. kron..	\$18.00
50,000 nemško-avst. kron..	\$87.50

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajamečne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike ko gledi za one, ki se ho ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 62 Cortlandt Street, New York

Že dvajset let ni bilo v New Yorku take vročine kot je letos. Vsa kopalnica so prenapolnjena in po parkih spi vsako noč na tisoče in tisoče oseb. Najbolj so prizadeti takozvani ten-ment-okraji. Ljudje si ne morejo drugače pomagati kot da spe na "fire-escapih". Slika nam kaže pet otrok, počivajočih na šest čevljev dolgem in tri čevlje širokem prostoru.

REPUBLIKA BARANJA PREPOVEDANA

ZAVEZNIKI SO PREPOVEDALI USTANOVITEV NEODVISNE REPUBLIKE BARANJE IN OKRAJ MORA PRIPADATI MADŽARSKI KOT DOLOČENO

Pariz, Francija, 18. avgusta. — Svet poslanikov je danes sklenil, da se je toliko republik v Evropi da bi ne bilo primerno dovoliti ustanovljenje nadaljne republike na meji med Madžarsko in Jugoslavijo.

Poročilo, ki je opozorilo zavezniške poslanike na to zadevo, je prišlo od zavezniških častnikov, ki načeljujejo distriktu Baranja, kjer so se v zadnjih par tednih vršili razburilivi dogodki, čeprav le v majhnem obsegu.

... Izza konca vojne ter sklenitve premirja so okraj Baranja zasedli Jugoslavlani, dokler se končno ne določi usode tega okraja.

Sedaj pa je treba ta okraj izročiti Ogrski in dejstvo, da bo prišlo do take izpremembe, je vzbudilo mešana čustva v srei prebivalstva tega okraja. Ne kaže, da bi se poseben veselili madžarskega državljanstva in prav posebno voditelji komunistične stranke imajo dosti vzroka bati se zavrženja te odločitve. Vseled tega so komunisti sami pred kratkim proklamirali samostojno republiko Baranja ter izvolili grofa Karolyja predsednikom te republike.

Iz razlogov, ki so njemu samemu najboljše znani, pa je predsednik dosedaj še nastopil svojega urada in vsi so čutili, da brez predsednika republika ne bo mogla aspevati. Tedaj pa je nastopil Peter Dobrovic, ter se proklamiral samostojno predsednikom Baranja republike.

ALBANIJA SE JE OBRNILA NA LIGO NARODOV.

Ženeva, Švica, 17. avgusta. — Albanska vlada se je obrnila na Ligo narodov, naj posreduje na temelju člena XI. dogovora glede Lige narodov, da se uveljavi mir med Albanijo in Srbijo, kateri mir je ogrožen vsled najnovejših razvojev v severni Albaniji.

Baron Isli, predsednik sveta Lige narodov, je odredil, naj se spravi zadevo na dnevni red postopanja sveta Lige narodov, kojera se je se bodo pričele septembra meseca.

like pod protektoratom Jugoslavije.

Žalibog pa ni evangelij samoodločbe več tako popularen v Evropi kot je bil nekoč in poslaniki zavezničkov so sklenili, da je treba vzdržati meje kot so bile določene. Vseled tega so poslali vladi v Belgradu navodila, naj izprazni Baranja okraj, kot je jugoslovanska vlada obljubila. Kakorhitro bodo odšli Jugoslavlani, bodo prišli tja Madžari in s tem bo prišel tudi avtomatičen konec Baranja republike.

41,000 URADNIKOV ODPUSČENIH.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Število vladnih uradnikov v Washingtonu je znašalo dne 1. avgusta 76.514. Izza sklepa premirja je bilo vsled tega odpuščanih 41.246 uradnikov. Kljub temu pa je število uradnikov, ki se nahajajo v vladnih službah, še vedno dvakrat tako veliko kot pa je bilo pred vojno.

IRSKA MOGOČE ZA NADALJNA POGAJANJA.

Dublin, Irska, 18. avgusta. — Irski republikanski parlament je pričel danes na tajni seji razpravljati o odgovoru na ponudbo angleške vlade.

Ni še gotovo, da bi bilo mogoče najti primerno večino za popolno prekinjenje pogajanj. Domneva se nasprotno, da bo stavila angleška vlada novo ponudbo in to je naziranje, katero dele tudi nekateri tujkajšnji listi.

DOPUST ZA GENERALA WOOD

Phlad-Iphia, Pa., 18. avgusta. — Pennsylvansko vseučilišče je dalo generalu Woodu na prošnjo vojne departamenta enoleten dopust, da mu omogoči prevzeti urad generalnega gubernerja Filipinov. General Wood bi moral dne 1. septembra tekočega leta nastopiti svojo službo kot predsednik vseučilišča naj ga operirajo ali ne.

DOJENČEK JE POSTAL ŽRTEV PROHIBICIJE

Dve leti staro dete je umrlo, ker mu zdravnik ni smel predpisati alkohola, ki bi ga lahko rešil.

Monatt, Mo., 18. avgusta. — Re- no Blech, star dve leti, ki je umrl pretekli teden vsled zastrupljenja z neko kislino, je bil žrtev prohibicije, soglasno z zdravnikom, ki ga je skušal rešiti. Dr. Copeland je v nekem ugotovilu, katero je poslal državnemu zdravstvenemu uradu, izjavil, da bi bil lahko rešil življenje otroka, če bi mogel dobiti alkohol, da ga rabi kot protisredstvo.

Dr. Copeland je rekel, da se mu je telefonično sporočilo o zdravstvenem stanju otroka in da je naročil staršem, naj mu dajo žganja. Starši niso imeli nobenega in zdravnik je porabil celih 45 minut za to, da je končno dobil dve unci kornnega žganja. Pohitel je na dom otroka ter dal otroku to žganje, ki je takoj olajšalo močne bolečine in krče. Množina žganja pa ni bila zadostna, da bi premagala učinek strupa in dete je končno umrlo.

Dr. Copeland je rekel, da ne more biti niti najmanjšega dvoma da bi se dalo rešiti življenje otroka, če bi imel na razpolago zadosti uspešnega protisredstva.

Zanimalo se ni je dovoljenje da predpisujem svojim pacientom alkohol. — pravi dr. Copeland v svojem sporočilu na državni zdravstveni urad. — a jaz nisem sam. Skoro vsak zdravnik, katerega poznam, je oviran na sličen način. Priblizno pred enim letom sem na pravil prošnjo, da se mi dovoli predpisovati alkohol v zdravniške svrhe. Prošnja je bila odklonjena. Obrnil sem se na kongresnika Ma-Phersona in ta mi je svetoval, naj si preskrbim writ of mandamus, da prisilim prohibicijske sile, da mi dovolijo predpisovati alkohol. To bom storil takoj.

ŽIVILA SO SE PODRAŽILA.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Delavski departament je objavil, da so cene živil na drobno tekom julija poskočile za več kot dva odstotka v primeri z mesecem junijem, dočim so cene na debelo poskočile za poldrugi procent in cene na debelo za poljedelske produkte za 1.75 odstotkov.

Od 45 predmetov, katere naštevajo poročilo, je poskočil krompir za 26 odstotkov, jajca za 20 odstotkov, surovo maslo za šestnajst in steak za en odstotek. Cene 23 drugih živil pa so padle, med njimi sladkor za 9 odstotkov, zelje za 8 odstotkov čebula za 5 in banane za dva odstotka.

V St. Louisu je znašala splošno podražanje žvil konec junija 9 odstotkov, v Milwaukee in Minneapolis 8; v Buffalo, Detroit in Rochester 7; v Butte in Indiana polis 6; v Boston, Cleveland, Columbus, Peoria, Denver in Portland 5; v Salt Lake in Seattle 4; v Bridgeport, Chicago in Serantonu 3; v New Yorku in Washingtonu 2; v Pittsburghu in Richmondu 1 in v San Franciscu manj kot pol procenta.

ALEKSANDER BOLAN.

Pariz, Francija, 18. avgusta. — Jugoslovanski princ-regent Aleksander, sin pokojnega srbskega kralja Petra, je nevarno zbolel na vnetju slepega črevesa. Pogreba svojega očeta se najbrže ne bo mogel vdeležiti. Njegova temperatura znaša od 100 do 102 stopinj, tem tekočega leta nastopiti svojo službo kot predsednik vseučilišča naj ga operirajo ali ne.

SITUACIJA V GORNJI ŠLEZIJI

NEMCI IN POLJAKI SO NAPROSLILI ZAVEZNIKE, NAJ DAJO CELO OZEMLJE ALI NEMCIJI ALI PA POLJSKI. — BRIAND O ZAVEZNIŠKEM STALIŠČU.

Katovice, Gornja Šlezija, 18. avgusta. — Sedelovanje v interesu "skupne domovine" so obljubili v nekem dogovoru, ki je bil danes tukaj podpisan, zastopniki nemških industrijalnih in političnih voditeljev ter delavski zastopniki vseh poljskih strank v Šleziji. Ta dogovor je bil posledica tajne konference, ki je trajala celih dvanajst ur.

Splošno se daje izraza mnenju, da bo imela ta konferenca za posledico skupen poziv Nemcev in Poljakov na Ligo narodov, naj hitro uravna šlezjsko vprašanje. Glasi se tudi, da bodo prosilec najbrž zahtevali nerazdeljeno Šlezijo, celo za Poljsko ali pa celo za Nemčijo.

Tako medzavezniška komisija v Šleziji kot berlinska vlada sta baje vedeli, da se namerava sklicati to konferenco, vendar pa nista vprizorili nobenega poskusa, da bi se vmešali. Takoj po konferenci je odšel Johann Lukašek, eden naj bolj mogočnih nemških voditeljev v Šleziji, v Oppeln, kjer se je sestal z generalom Hennikerjem, angleškim poveljnikom.

Tekom konference med Nemci in Poljaki se je vršila razprava, koje cilj je bil doseči spravo, da bi zavarovala vsako stran pred izgubami interesov, če bi bila Šlezija pripisana nerazdeljena Nemčiji ali pa Poljski.

Štirje med onimi ki so podpisali dogovor, so tudi člani nemškega državnega zbora. Med Poljaki je bil odvetnik Volny, desna roka Adalberta Korfantiya, poljskega ustaškega voditelja v Šleziji, in John Rymar, odličen delavski voditelj.

Daniel Kešicki, poljski general ni konzul v Oppeln, je rekel, da so bili poljski člani konference najbolj odlični državljani svoje narodnosti v Šleziji.

Vse, kar bodo storili, bo prebivalstvo upoštevalo in upoštevalo, — je rekel, — vendar pa dvomim, da bi moglo priti kaj dobrega za nas iz vsega tega. Mi smo na tleh in nihče ne more reči, kdaj bomo zopet vstali. Jaz nimam mnogo vere v Ligo narodov ter tudi ne morem videti nobene koristi v tem, če se obrnemo nanjo.

Na koncu konference je eden izmed delegatov, g. Lukašek rekel: — Člani konference so vedno soglašali s principom, da je treba izogniti vsakemu nadaljnemu poskusu, da se strmojavlavi vlado s silo, vendar pa niso soglašali glede metode, s pomočjo katere bi se moglo doseči ta cilj. To je bil najtrši delavni dan mojega življenja, vendar pa sem prepričan, da je bil uspešen, ker je zagotovil.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslavlani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadne pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj išče županstvu ene občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kako goričnjanske listine.

Frank Sakser State Bank, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

ljn mir in red, v kolikor so no- tranje zadeve Šlezije prizadete. V Šleziji je le malo nezaposlenih delavcev. Mnogi, ki so se vdeležili zadnje ustaje, so pobegnili preko meje na Poljsko, dočim so odšli drugi v notranjost Nemčije. Edine priče zadnje ustaje so od krogel razbite hiše.

Delavci v mnogih rovih so močno organizirani. Nemški ravnateljji rovoov jih puste na delo le, če pokažejo unijske karte.

ČUDNE RAZMERE NA OTOKU PORTO RICO

Governer na Portoricu noče imenovati nobenega uradnika, ki s- zavzema za neodvisnost otoka.

San Juan, Portorico, 16. avgusta. — Governer E. Moné Reily je iznova pokazal svojo opozicijo proti vsakemu gibanju za neodvisnost Portorica ter izjavil, da ne bo nikdar imenoval nobenega za kak javni urad, ki bi bil izseeno za neodvisnost otoka.

Ta izjava je bila vsebovana v nekem pismu na Antonija Barce- lo, predsednik senata na Porto Rieu, v odgovor na neko sporočilo predsednika, v katerem se je priporočilo tri imena za imenovanje oč strani governerja.

Pismo governerja, naslovljeno na senor Barcela, ki je predsednik unijonistične stranke, koje program zagovarja neodvisnost ter končni ideal, je vsebovalo naslednja izvajanja:

Pri razpravi glede imenovanj vam želim natančno pojasniti, da ne bom nikdar imenoval nobenega človeka z katerikoli urad, ki je zagovornik neodvisnosti. Če se boste javno odpovedali neodvisnosti ter se odločili od nekaterih svojih ne-ameriških družabnikov, bom z veseljem sprejel vašo priporočila ob enem s priporočili drugih dobrih državljanov našega ljubljeneja — Portorica.

Načelnistvo unijonistične stranke je izdalo ugotovilo, da ne sme noben Unijonist sprejeti nobenega vladnega imenovanja, ne da bi pre- je dobil odobrenja od vodstva — stranke. Splošno zborovanje unijonistične stranke je bilo sklicano za prihodnjo nedeljo.

OSEBNA VEST.

V našem uredništvu se je zgasil Mr. Ethin Kristan, poslanec v Jugoslaviji. Povedal nam je več zanimivih stvari. Meseca oktobra se vrne v Jugoslavijo.

OGNJENIK VEZUV POSTAJA ARTIVEN.

Napolj, Italija, 18. avgusta. — V zadnjih par dnevih je bilo opaziti povečano aktivnost znanega ognjenika Vezuviya. Velikanski stebri dima se dvigajo iz kraterja ter nudijo zelo impozantno sliko, posebno ponoči, v svitu polne lune. Za enkrat se ne dompeva, da bi bil izbruh resne narave.

VELIK POŽAR V AZIJSKEM DELU CARIGRADA.

Pariz, Francija, 18. avgusta. — V carigraskem predmestju Skutari, ki se nahaja na azijski strani mesta, je bilo tisoč hiš uničenih od požara. Zavezniške čete, ki so nastanjene v Carigradu, so pomagale požarni brambri pri rešilnem delu in pri gašenju.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrto leto	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in očitno ne se ne prištevajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

VELIKODUŠNA ANGLIJA.

Pogajanja med Anglijo in Irsko se že dalj časa vrše. Če bodo uspešna ali ne, bo pokazala bodočnost. Pred par dnevi je bila objavljena vsa tozadnja korespondenca. Namen te objave je bil izvesti pritisk na Irce ter utrditi stališče Lloyd Georgea v angleški zbornici.

Angleško prebivalstvo z delavstvom vred se le s težavo prepričuje, da imata Irsko in Indija popolno pravico do samoodločevanja. Lloyd George je dal nekaj koncesij Ircom ter mislil, da je s tem ponudil vse, kar more nuditi Anglija.

Irei so pa v tem oziru čisto drugačnega mnenja. Pred desetimi leti, ali mogoče pred tremi leti, bi Irei smatrali te koncesije za svojo največjo zmago.

Vojna je pa v vseh narodih utrdila svojo narodno zavest. Wilsonove besede so napravile mogočen upliv na vse zatirane. Irei hočejo biti sedaj ravno tako samostojni kot so samostojni Poljaki, Čehoslovaki, Jugoslovani in drugi mali narodi.

Kar so Irei smatrali pred leti za izpolnitev svojih največjih želja, sedaj enostavno zavračajo.

Oči hočejo samostojno republiko, ki bi poljubno sklepala oziroma preklicevala pogodbe in zveze z Veliko Britanijo.

Angleški kapital je pa odločno proti samostojnosti Irce. Vojaske in mornariški oziri, najvažnejši, kar jih pozna imperijalistični kapitalizem, silijo Anglijo, naj se ne vda. Irei naj ostanejo sužnji angleškega kapitala.

Anglija si nikakor ne more predstavljati Irske, ki bi se v slučaju vojne med Anglijo in kako drugo veličino proglasila nevtralnimi. Odpad Irske bi bil smrten udarec za angleško premoč.

Kot že rečeno, ni znano, če bodo Irei sprejeli angleške pogoje ali ne, ali se bodo borili še za večje koncesije.

Jasno pa je, da bodo dosegli svobodo šele tedaj, ko bosta kapitalizem in imperijalizem uničena.

Da se pa to doseže, je treba skupne akcije vseh zatiranih in izrabljenih.

"TIMES" O PETRU.

Ugledni newyorški "Times" je priobčil ob priliki smrti srbskega kralja Petra naslednji članek:

— O starem monarhu, ki je umrl v torek v Belgradu, se je v zadnjih petih letih le malo čulo. Zlomljen od težke velikosti umikanja preko albanskih gor v zimi 1915, je izročil svoje polnomoči princu regentu Aleksandru. V svojih mladih letih je bil Peter le pretendent, a se je prostovoljno priglasiel za vsako vojno, ki je izbruhnila. Boril se je s Francozi proti Nemcem leta 1870. Boril se je s Črnogorci in nato s Srbi proti Turkom par let pozneje. Ljubosumnost družine Obrenović, ki je vladala v Belgradu, pa ga je poglajala iz aktivne balkanske politike v tih zavajaj v Ženevi, iz katerega je bil poklican vsled umorov leta 1903, ki so ga posadili na srbski prestol.

Svet je postal sedaj precej dobro prepričan, da ni vedel Peter vneprej za to zaroto. V gotovem smislu je imel on dobiček od nje, a resnični dobiček je imel srbski narod, ki je bil oproščen podkupljivosti, intrig in nesposobnosti Milana in Aleksandra. Malo je bilo čuti o Petru potem, ko je bil zasedel prestol. Njegovo kraljestvo je šlo skozi izvanredne doživljaje, skozi dve kratki, a zmagovalni vojni, katerima je sledila dolga vojna, ki je skoro izbrisala Srbijo z zemljevida. Nato pa je pustolovec črnogorskih vojn, izgnanec v Ženevi, mali monarh majhne kraljevine, obdan od sovražnikov, naenkrat postal suveren države, ki obsega dvajset milijonov duš. Peter Karadžević se je le malo aktivno vdeležil gradnje te kraljevine. Vojaki kot Mišić in Putnik, državni kot Pasić in Trumbić so opravili to delo.

Peter je bil ustaven kralj. Njegovo korektno obnašanje v državi, ki je videla v zadnjem času monarhije z njene najslabše strani, je omogočilo ustanovitev resnične, samovladajoče demokracije. Ta demokracija pa je blestela tem bolj sijajno, če se jo je primerjalo z zastarelim srednjeveškim vladanjem Nikite črnogorskega, z malenkostnim kajzerizmom Ferdinanda-bul-

garskega ter s pustolovsko avtokracijo grškega kralja Konstantina.

Njegovo korektno obnašanje je tudi utrdilo dinastijo na prestolu, na katerega so se številni novi podaniki ozirali s precej dvomljivim izrazom. Če bi bil Peter navaden balkanski kralj, bi njegov sin nikdar ne podedoval kraljevine, ki sega od Alp skoro do Egejskega morja.

Iz Slovenije.**Avtomobilska nesreča.**

Dne 10. julija zvečer se je vračal težki avtomobil Julija Kovčica iz Vitanja v Vojnik s 7 gosti. Blizu gostilne Boje v Sobski je butnil avtomobil ob čez cesto položeni tram in padel v cestni jarek ter se razbil. Šofer in vsi potniki so bili ranjeni, vendar k sreči ne težko. Kakih 100 kerakov naprej je ležal čez cesto 70 cm visok šod in bi se zgodila gotovo večja nesreča, če bi avtomobil prišel do tega mesta. Gre za hudo-ben čin domačih fantov.

Na rudarski visoki šoli v Leobenu

Je bilo zadnje šolsko leto vpisanih 17 Jugoslovancev. Bivše jugoslovanske društvo leobenških montanistov "Sloga", katero je bilo leta 1915, pod pritiskom avstrijskih oblasti razpuščeno, se je zopet obnovilo, da podpira naše akademične materijalne in finančne nadaljevanje strokovno in čisto naobrazbo. Nabava knjig je vsled težkega finančnega položaja mladega društva silno otežkočena, vendar je upati, da bodo naši rodoljubi in prijatelji rudarstva bodisi z denarnimi prispevki ali z darovanjem knjig prispevali na pomoč. Vsebe življenjske prilike v Leobenu niso najugodnejše. Stanovanjska miserija je velika, a tudi glode oskrbe vladajo precejšnje težkote. Menza je dostopna deloma le inženjem-akademikom in paši rudarji navezani edino na drage privatne kuhinje in gostilne. Sola in profesorske moči se lahko štejejo med najboljšje.

Preje Nemec, sedaj Jugoslovane.

Iz Kamnika poročajo: Tujak je na dan proslave 77letnice kralja Petra nastopil nenadoma v vojaški uniformi kot kapitan neki Matija Tramposeh. To dejstvo je zbudilo v Kamniku splošno začudenje in ogorčenje. Tramposeh je bil v Avstriji nadoficial in je ob izbruhu vojne postal stotnik prostovoljnih strelcev, katere je po izkaniškem okraju nabiral. Iz najbolj umazane dobičkalnosti je zlorabljal svojo oblast, tako da ga je avstrijsko vojno sodišče obsodilo na leto in izbruh službe pri glavarstvu. Med vojno je igral ulogo democianta in agenta provokatorja ter spravljal narodne Kamničane v preiskave zaradi srbofilstva. Bil je vedno zagrižen Nemec in vse se ga je izogibalo. Sedaj nosi tak človek uniformo naše vojske. Vse narodni Kamniki z ogorčenjem vprašajo, kdo je zakrivil, da sme nositi uniformo naše vojske človek take kvalifikacije je Tramposeh. Ali naj bo uvel naša vojska, da sprejema nazaj v kapitanskem činu ljudi, katere je celo avstrijska vojska eliminirala zaradi diskvalifikujočih lastnosti? Tistega, ki je ta sprejem zakrivil, ne da bi se o Tramposehu zadostno informiral, naj bi se policija na odgovor. Jugoslovanska vojska ne sme in ne more trpeti v svoji sredi takih častnikov, ki so v javnosti stigmatizirani.

Župnik Pavlin pred sodiščem.

Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem je bila 13. julija pravda posestnice Terezije Ponikvar proti župniku Francu Pavlinu iz Sv. Vida nad Čerknico. Župnik je bil obtožen, da je pisal 3 anonimna pisma skrajno nesramne žaljive vsebine. Obtoženec je dejanje tajil in predlagal v svojo obrambo pričo Strukej, ki naj bi ga razbremenila. Toda nakana se ni posrečila in moč je dobil za svojo za slugo 7 mesecev zapora zaradi krivega pričevanja. Sodna izvedenca za primerjave pisave prof. Kolj in Robida sta ugotovila sliden župnikove pisave na anonimnih pismih. Zastopnik obtoženke je predlagal na podlagi tega mnenja obsodbo, kot obtoženo pa je navajal zlasti, da je spravljal župnik eno pričo do krivega pričevanja in v 7 mesečni zapor in pa da je izvršil dejanje dušni pastir, ki bi moral biti fari/zgled mira in sprave, ne pa zgled sovražnosti.

Državni prazniki v Jugoslaviji.

Službeno se objavlja: Povodem raznih vprašanj glede praznovanja državnih praznikov se razglasa, da je ministstvo ver odredilo naslednje državne praznike: Vidov dan 28. junija kot dan spomina na vse boritelje, ki so dali svoje življenje za vero in domovino; Petrov dan 12. julija; dan 1. decembra, ko se je proglasilo ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev; dan 17. decembra kot rojstni dan regenta Aleksandra. Ob teh dneh morajo biti vse prodajalne zaprte in mora počivati vsako delo v državi.

Zdraviliški red za Toplice na Dolnem jaskem.

Glasom naredbe, objavljene v "Uradnem listu" o izpremembi zdraviliškega reda za gorko kopališče v Toplicah, mora vsak tujec, ki prebiva od 1. maja do 30. septembra v zdraviliškem okraju nad

Rešilne priprave pod dravskim mostom v Mariboru.

Ker se na starem in novem dravskem mostu vedno bolj množijo samomorilni poskusi, reševalna ali vsaj jako nevarna, je sklenil rešilni oddelek na inicijativno dr. Ipavca, da se nabavi čoln, ki bo stalno na razpolago. Vrh tega bo na vrvi privezan še rešilni pas.

Svojega brata je ustrelil.

Brata Mihael in Franc Friskove iz Mengša sta živela stalno v prepiru. Bratsko razmerje med njima se je poslabšalo, odkar je mati izročila posestvo mlajšemu sinu Mihaelu. To je Francetu silno togetilo in je ponovno grozil svojemu bratu. V nedeljo 10. jul. zvečer sta se ga oba v gostilni precej napila. Ko sta odšla iz gostilne na dvorišče, sta nenadoma počila dva strela in se je Mihael takoj mrtve zgrudil na tla.

Divji lovec.

Kosec in delavec Konrad Muzolini je našel med kosnjo na Komarjevem travniku ob poti na Rakovo jelšo pri Ljubljani zajčje gnezdo z mladimi zajčki. Stekel je za mladici in vjel enega na ta način, da je vrgel nanj sukunjo. To da videli so ga ljudje, ki mu niso privoščili zastoj in so ga ogradili. Dognalo pa se je tudi, da je mož strasten divji lovec v Mestnem logu, ker mu je pred kratkim nekdo ukradel v neki šupi skrito lovsko dvocevko.

Zelo rad bi postal policaj.

30letnemu Viktorju Arnsku iz Senčurja najbrže silno ugaja policijski stan. 12. jul. penoči se je v Laternanovem drevoredu v Ljubljani predstavil Ivanki Štrukelj kot policijski agent in ji brez vsakega vzroka napovedal aretacijo. Štrukljev se je zdel stvar sumljiva in je pričela klicati na pomoč, narkar jo je narednik Anton Novak rešil iz neprijetnega položaja. Arnski je medtem izginil, a je bil pozneje aretiran in sedaj študira za izpit za policijskega agenta v zaporu.

Smrtna kosa.

Dne 19. julija je umrla v Celju železničarjeva žena M. Stojković, 12. jul. pa v starosti 82 let vpokopani nadučitelj Ivan Rapiuk.

Železnica Kočevje—Brod—Moravice

Se je začela trasirati dne 18. jul. Trasiranje vodi stavbni svetnik inž. dr. Franc Musil z Dunaja.

Pretep med civilisti in vojaki.

V Ljubljani so se stekli pijani zidarji Zajko, Ogrižek in Roškar ter tesarjeva žena Vokalova, brčkone zaradi nje. Zajko jo je napadel z nožem, udarec pa je prestrigel vojaka Marinčič, katerega je sunil Zajko v roko. Nato so prišli še trije vojaki, ki so Zajko pograbili in pošteno pretepli.

Državni prazniki v Jugoslaviji.

Službeno se objavlja: Povodem raznih vprašanj glede praznovanja državnih praznikov se razglasa, da je ministstvo ver odredilo naslednje državne praznike: Vidov dan 28. junija kot dan spomina na vse boritelje, ki so dali svoje življenje za vero in domovino; Petrov dan 12. julija; dan 1. decembra, ko se je proglasilo ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev; dan 17. decembra kot rojstni dan regenta Aleksandra. Ob teh dneh morajo biti vse prodajalne zaprte in mora počivati vsako delo v državi.

Zdraviliški red za Toplice na Dolnem jaskem.

Glasom naredbe, objavljene v "Uradnem listu" o izpremembi zdraviliškega reda za gorko kopališče v Toplicah, mora vsak tujec, ki prebiva od 1. maja do 30. septembra v zdraviliškem okraju nad

Peter Zgaga

Poznam človeka, katerega bi bila prohibicija skoraj uničila. Ta človek pa ni bartender in tudi saloner ne.

On je le agitiral za prohibicijo.

Tisti človek, ki pravi, da se čuti prerobenega se stara.

O Lloyd Georgeu, angleškem ministrskem predsedniku, pripoveduje naslednjo zgodbo: Lloyd George je bil navzoč pri neki prireditvi. Mlada plesalka je izvajala krasne orientalske plesse. Konec predstave stopi Lloyd George k nji, ji čestita ter jo poljubi na rame.

— Kaj pa mislite o meni, gospod! — je vzkliknila igralka jezo. — Ne mislite, da sem samo plesalka pač pa tudi lady.

Lloyd George ji je pa smeje odvrnil: — Ne pozabite, gospodična, da jaz nisem samo ministrski predsednik, ampak tudi možki.

Boljše je kraljeu peš hoditi kot pa slepu jahati.

Prijatelj, trpi eno uro, pa boš celo leto živl.

Bogatini se moti, revež pa za oproščenje prosi. Prazna mošnja je namreč najhujša bolezen.

Nova žena dr. Hardinga lahko reče, da je bila vedno prepričana, da bo postal njen sin predsednik.

Orville Wright je govoril na nekem banketu v Daytonu glede novega Caprom aeroplana, ki vzame lahko na krov 100 potnikov. — Kaj bodo rekli sedaj znanstveniki? — se je smejal. — Ko sva jaz in moj brat skušala leteti po zraku, so znanstveniki zopet in zopet dokazali, da ne bo mogel človek nikdar letati. Ko je postal letanje po zraku završeno dejstvo, so dokazali, da ne bodo aeroplani nikdar kaj drugega kot nevarne igrače. Rekli so, da ni mogoče napraviti velikih in stalnih, ker bi bili pretežki ter bi se ne mogli dvigniti v zrak. Ti znanstveniki so kot ona stara ženska ki je videla prvo poulično karo. Ogledala si je karo, namrdnila nos ter rekla: To ne bo nikdar teklo naprej. Kara pa se je pričela premikati ter gladko tekla naprej. Ko je nekaj časa zrla za njo, je stara ženska vzkliknila: Nikdar se zloj ne bo ustavil!

Povprečni človek dobiva veliko manj plače, kot misli njegova žena o njem, da jo zasluži.

Človeka, ki obožuje ženske, zmerjajo s sentimentaleom in onega, ki jih ne obožuje, z — živino.

Kot znano, imamo Jugoslovani v Ameriki raven drugih koristnih institucij tudi uradno poročevalno pisarno v Washingtonu. Ta pisarna je pravi unikum. Poroča vse natančno na dolgo in široko, v cirilici, latinici in angleščini.

Pričetkom tega tedna smo plačali tribut pokojnemu jugoslovanskemu kralju — Petru Karadževiću. Urednik je bil priobčen dvoje natančnih poročil in tudi jaz sem bil starca omenil v svoji koloni.

Danes, torej po štirih dneh, pride iz jugoslovanske poročevalne pisarne v Washingtonu pretresljivo poročilo: — Kralj Peter je umrl.

Torej bo treba z biljami znova začeti.

Samo glede raznih pristojbin je drugače.

Iz Washingtona nam namreč vedno par tednov prej javijo predne dobijo iz Belgrada odlok, da se je cena pasošem zvišala.

3 dni, ali se koplje v toplicah ali ne, plačati zdraviliško takso, in v času, ko igra zdraviliška godba, tudi godbeno takso. Zdraviliška taksa znaša pri bivanju nad 3 dni za vsakih začetih 14 dni po 5 dinarjev za osebo, godbena taksa pa 2 in pol dinarja za osebo. Plačevanja zdraviliških taks so oproščeni zdravniki, njih soproge, ne-

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 1834 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS PALANT, Box 136, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, My, Minn.
Stagajnik: GEO. L. BRADY, Ely, Minn.
Blagajnik: nesplošno smrtu: JOHN MOVERN, 224 E. 3rd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrbovali odbor:
Dr. JOS. J. GRAHNS, 304 E. 1st St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadgradni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 574, Rock Springs, Wyo.
MOHAR MLADIČ, 2003 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKEBANO, 4622 Washington St., Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLARODNIK, Box 490, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 178, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICE, 6217 S. Clair Ave., Cleveland, O.

Izbrani odbor:
VALENTIN PIRO, 819 Meadow Ave., Rosedale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 534 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 461 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAEC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zvez kakor tudi denarne poljice naj se pošiljajo na glavni tajnik. Vse prispevke naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Poročje za sprejem novih članov in boljšanje spričevanja naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obliki pristopa. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi v 3. ali 4. ali 5. ali 6. ali 7. ali 8. ali 9. ali 10. ali 11. ali 12. ali 13. ali 14. ali 15. ali 16. ali 17. ali 18. ali 19. ali 20. ali 21. ali 22. ali 23. ali 24. ali 25. ali 26. ali 27. ali 28. ali 29. ali 30. ali 31. ali 32. ali 33. ali 34. ali 35. ali 36. ali 37. ali 38. ali 39. ali 40. ali 41. ali 42. ali 43. ali 44. ali 45. ali 46. ali 47. ali 48. ali 49. ali 50. ali 51. ali 52. ali 53. ali 54. ali 55. ali 56. ali 57. ali 58. ali 59. ali 60. ali 61. ali 62. ali 63. ali 64. ali 65. ali 66. ali 67. ali 68. ali 69. ali 70. ali 71. ali 72. ali 73. ali 74. ali 75. ali 76. ali 77. ali 78. ali 79. ali 80. ali 81. ali 82. ali 83. ali 84. ali 85. ali 86. ali 87. ali 88. ali 89. ali 90. ali 91. ali 92. ali 93. ali 94. ali 95. ali 96. ali 97. ali 98. ali 99. ali 100. ali 101. ali 102. ali 103. ali 104. ali 105. ali 106. ali 107. ali 108. ali 109. ali 110. ali 111. ali 112. ali 113. ali 114. ali 115. ali 116. ali 117. ali 118. ali 119. ali 120. ali 121. ali 122. ali 123. ali 124. ali 125. ali 126. ali 127. ali 128. ali 129. ali 130. ali 131. ali 132. ali 133. ali 134. ali 135. ali 136. ali 137. ali 138. ali 139. ali 140. ali 141. ali 142. ali 143. ali 144. ali 145. ali 146. ali 147. ali 148. ali 149. ali 150. ali 151. ali 152. ali 153. ali 154. ali 155. ali 156. ali 157. ali 158. ali 159. ali 160. ali 161. ali 162. ali 163. ali 164. ali 165. ali 166. ali 167. ali 168. ali 169. ali 170. ali 171. ali 172. ali 173. ali 174. ali 175. ali 176. ali 177. ali 178. ali 179. ali 180. ali 181. ali 182. ali 183. ali 184. ali 185. ali 186. ali 187. ali 188. ali 189. ali 190. ali 191. ali 192. ali 193. ali 194. ali 195. ali 196. ali 197. ali 198. ali 199. ali 200. ali 201. ali 202. ali 203. ali 204. ali 205. ali 206. ali 207. ali 208. ali 209. ali 210. ali 211. ali 212. ali 213. ali 214. ali 215. ali 216. ali 217. ali 218. ali 219. ali 220. ali 221. ali 222. ali 223. ali 224. ali 225. ali 226. ali 227. ali 228. ali 229. ali 230. ali 231. ali 232. ali 233. ali 234. ali 235. ali 236. ali 237. ali 238. ali 239. ali 240. ali 241. ali 242. ali 243. ali 244. ali 245. ali 246. ali 247. ali 248. ali 249. ali 250. ali 251. ali 252. ali 253. ali 254. ali 255. ali 256. ali 257. ali 258. ali 259. ali 260. ali 261. ali 262. ali 263. ali 264. ali 265. ali 266. ali 267. ali 268. ali 269. ali 270. ali 271. ali 272. ali 273. ali 274. ali 275. ali 276. ali 277. ali 278. ali 279. ali 280. ali 281. ali 282. ali 283. ali 284. ali 285. ali 286. ali 287. ali 288. ali 289. ali 290. ali 291. ali 292. ali 293. ali 294. ali 295. ali 296. ali 297. ali 298. ali 299. ali 300. ali 301. ali 302. ali 303. ali 304. ali 305. ali 306. ali 307. ali 308. ali 309. ali 310. ali 311. ali 312. ali 313. ali 314. ali 315. ali 316. ali 317. ali 318. ali 319. ali 320. ali 321. ali 322. ali 323. ali 324. ali 325. ali 326. ali 327. ali 328. ali 329. ali 330. ali 331. ali 332. ali 333. ali 334. ali 335. ali 336. ali 337. ali 338. ali 339. ali 340. ali 341. ali 342. ali 343. ali 344. ali 345. ali 346. ali 347. ali 348. ali 349. ali 350. ali 351. ali 352. ali 353. ali 354. ali 355. ali 356. ali 357. ali 358. ali 359. ali 360. ali 361. ali 362. ali 363. ali 364. ali 365. ali 366. ali 367. ali 368. ali 369. ali 370. ali 371. ali 372. ali 373. ali 374. ali 375. ali 376. ali 377. ali 378. ali 379. ali 380. ali 381. ali 382. ali 383. ali 384. ali 385. ali 386. ali 387. ali 388. ali 389. ali 390. ali 391. ali 392. ali 393. ali 394. ali 395. ali 396. ali 397. ali 398. ali 399. ali 400. ali 401. ali 402. ali 403. ali 404. ali 405. ali 406. ali 407. ali 408. ali 409. ali 410. ali 411. ali 412. ali 413. ali 414. ali 415. ali 416. ali 417. ali 418. ali 419. ali 420. ali 421. ali 422. ali 423. ali 424. ali 425. ali 426. ali 427. ali 428. ali 429. ali 430. ali 431. ali 432. ali 433. ali 434. ali 435. ali 436. ali 437. ali 438. ali 439. ali 440. ali 441. ali 442. ali 443. ali 444. ali 445. ali 446. ali 447. ali 448. ali 449. ali 450. ali 451. ali 452. ali 453. ali 454. ali 455. ali 456. ali 457. ali 458. ali 459. ali 460. ali 461. ali 462. ali 463. ali 464. ali 465. ali 466. ali 467. ali 468. ali 469. ali 470. ali 471. ali 472. ali 473. ali 474. ali 475. ali 476. ali 477. ali 478. ali 479. ali 480. ali 481. ali 482. ali 483. ali 484. ali 485. ali 486. ali 487. ali 488. ali 489. ali 490. ali 491. ali 492. ali 493. ali 494. ali 495. ali 496. ali 497. ali 498. ali 499. ali 500. ali 501. ali 502. ali 503. ali 504. ali 505. ali 506. ali 507. ali 508. ali 509. ali 510. ali 511. ali 512. ali 513. ali 514. ali 515. ali 516. ali 517. ali 518. ali 519. ali 520. ali 521. ali 522. ali 523. ali 524. ali 525. ali 526. ali 527. ali 528. ali 529. ali 530. ali 531. ali 532. ali 533. ali 534. ali 535. ali 536. ali 537. ali 538. ali 539. ali 540. ali 541. ali 542. ali 543. ali 544. ali 545. ali 546. ali 547. ali 548. ali

Roka pravice na severu.

Poroča Alan Sullivan.

Visoko gori, ob veliki Mackenzie reki v Canadi, skoro v arktičnem krogu, leži fort Norman, ena enih postojank civilizacije, ki so posejane po daljnem severu. Nekoliko dalje spodaj se spaja Great Bear jezero z Mackenzie reko, ki je ledeno vodovje teče mimo forta Good Hope in skozi celi labirint Halkett otocja v Beaufort morje, ki je južozapadni del Arktičnega oceana.

Pred par leti sta dospela v fort Norman dva katoliška duhovnika. Ravno tako kot njih predniki sta se tudi očetá Leroux in Rouviere odpovedala vsem stvarim, ki so jima bile najdražje, da širita evangelij na tem robu nepoznanega sveta. Zima za zimo sta potovala po teh zasneženih ravninah od "iglu" do "iglu" (snežna kača Eskimov), od vasi do vasi, do čim sta poletila prodirla s kanoo po stranskih otokih Great Bear jezera ter se vstavila povsod, kjer je stebel tenkega sivga dima oz. nanj Valgum Creek Yellowknife naselbine.

Nekoga dne, ko je ležal megar v okovih ostre zime, sta se duhovnika napotila preko Great Bear jezera ter jo udarila proti severu, vzhodu, da se oglasi pri topli Eskimov, o kateri sta bila informirana, da tabori ob izlivu Coppermine reke. Potovanje je bilo zelo naporno. Šla sta preko ozemlja D'smal jezera ter dospela do slane vode ob Coronation zalivu.

Posameznosti mistje obeh niso znane ter tudi ne bodo postale nikoli znane, kajti oboje duhovnika se rista nikdar več vrnila. Potekli so nesečeli in nobene besede ni bilo čuti o drugih misijonarjih, dokler niso pričela prihajati poročila, da je bil izvršen grad umor.

Onim, ki poznajo sever, se zdi predvsem čudno dejstvo, da se novice širijo s tako naglico preko teh neizmernih planjav. Včasih se zdi človeku, kot da govore drevesa, skale in led sam. Lovec izmenja par kratkih besed z Eskimom in takoj se prične premikati neke vrste brezkončna veriga, ki spravi s čudovito gotovostjo v naselbine stvari, ki si se završile v tej nemi divjini. Na ta način je tudi kanadska policija na konjih izvedela, da se je ob Coronation zalivu dogodilo nekaj, kar je vredno preiskave. Izvedela je tudi, da so videli med nekim gotovim plemenom, ki potuje vako leto iz Victoria dežele v Prince Albert zaliv ter se sredi pota vstavi v Coppermine, Eskima, ki je nosil duhovniško suknjo nad svojo tuniko iz kože karibuja. Nadalje se je glasilo, da imajo lovci istega plemena križ, latinski molitvenik ter druge stvari, ki so neznan med ljudmi, ki zauživajo surovo meso ter žive lahko brez ognja in vode.

Te novice se se vstavile na poti kajti šele tri leta pozneje je pravica iztegnila svojo dolgo roko. Povsem neizogibno pa je prišlo do tega, da je v primernem času odšla patrulja kanadske policije, da zasleduje potovanje obeh duhovnikov in izve z njih usodo in tudi, če bi trajalo raziskovanje več let.

Na čelu patrulje je bil inspektor Lanauze, ki je poznal pokrajino okoli Great Bear jezera kot dlan svoje roke. V njegovi družbi sta se nahajala dva bela moža in en domačin. Potovali so približno po poti, po kateri sta šla oboje duhovnika, a na vsaj dolgi poti niso ničesar našli in v resnici tudi niso ničesar pričakovali. Ko so dospeli do Bloody Falls (krvavi slapovi), preko katerih drvi Coppermine reka, malo predno se izlije v Arktični ocean, so se sestali s korporalom Bruce Herschel Island postojanke ter nekim Chipmanom, članom — Stefanonove ekspedije. Če bi lido vprašal, kako je prišel korporal Bruce s Herschel otoka do Coronation zaliva, to je na razdaljo nekoliko osemsto milj v arktičnem krogu, bi on enostavno odgovoril, da je prišel peš. Kar se tiče Chipman, je bila pot osemstotih milj mnogo več, a nikakor zadeva pomnogo najti v čisti zmrznjeni divjini nobene boljše pomoči, kot sta jo lahko nudila ta dva človeka.

Potem, ko jima je pojasnil cilj svoje patrulje, je Bruce privlekel na dan neki sveženj. — Kaj je to? — je vprašal Lanauze. — Te stvari sem pobral pred dvema mesecema, — je rekel Bruce ter razvil sveženj. V svežnju je bila duhovniška suknja, mašina oblačila, oltarni prt, — ostanki izgorlih mož. Oči inspektorja so postale nanašne, ko je zrl na te stvari. — Kje ste dobili to? — je vprašal. — Bruce je pokazal s prstom proti severu.

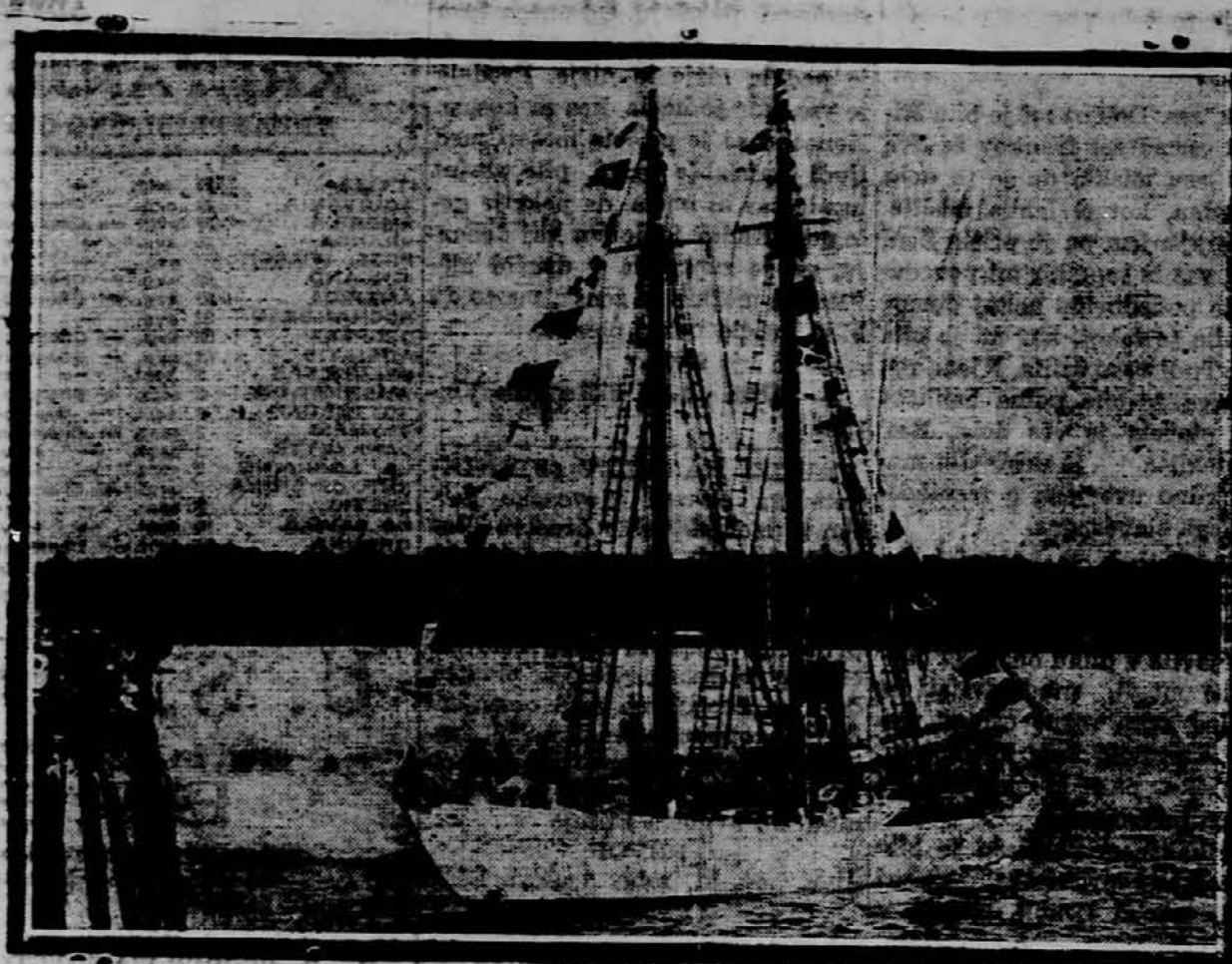
Pleme Eskimov na južni strani Victoria otoka — je rekel na kratko. — Se misel vstavil tam prejšnji teden. Mislim sem si, da ni nekaj prav, a oni so vedeli dobro ter me balagali. Sploh pa ne leži to v mojem okraju. Lanauze se je ozrl proti severu. Bilo je šestdeset milj v ravni ravnini črti. Z višine gora je bil videti led gladak, a on je vedel, da je polno razpok ter ledeni hsten, ki so se dvigale na vse strani na milje daleč ter ovirale potovanje. — Na drugi strani tega zaliva pa so bili majhni čokati ljudje barvne barve, ki so videli umor in med katerimi so bili tudi oni, kojih roke so bile omadeževane s krvjo belih ljudi. Brez nadaljnjega odlašanja je inspektor izjavil, da se hoče takoj napotiti s svojimi psi preko zaliva. Komaj so bili dobro na ledu, — obrnjeni v smeri proti severu, ko se je prvi peš vstavil ter pričel voditi neko sled sani, ki je vodila proti vzhodu. Sled je pomenjala ljudi, ljudje so značili informacije in Lanauze je vsled tega takoj obrnil svoje sari ter se napotil za sledjo. Po prefekta par ur je prišel do velike vasi Eskimov, kojih snežne kočje so stale tik ob bregu, v varstvu visokih pečin. Tam pod okroglo streho največje kočje in iz est loveca, kojega obraz je kazal napade številnih zim, je izvedel Lanauze za resnico.

Eskimo je natančno proučil resni in strogi obraz inspektorja. — Že dolgo časa je vedel, da so možje, ki nosijo to uniformo močni in pošten. Na povsem nepričakovanih krajih je našel nanje in sedaj ni še nikdar čul iz ust svojih rojakov kake pritožbe glede postopanja, katerega so bili deležni iz rok postave. Obstojal je celo tajen sporazum po celi širini in dolžini arktičnega kroga, da je sicer mogoče izvršiti slabe stvari ter jih tudi prikriti za nekaj časa, da pa gotovo napoti dan, ko se zahteva obračun. Stari lovec je sedel nekaj časa ter razmišljal, a končno vprašal, iz kakšnega vzroka je prišel inspektor ravno k njemu po informacije.

Odgovor je prišel s presenetljivo naglico. Ob nogah loveca se je razvil sveženj s črno suknjo, ki je rekoče ohlapno visela na mišičastih rokah duhovnika in čul je glas inspektorja, ki je govoril mirno, a z velikim poudarkom. — Te stvari so bile odvzete dvema belima človekoma in postavila kralja je, da ne sme ostati tat ne raznovan. Izvedel sem tudi, da je bilo odvzeto čbema tudi življenje s temi stvarmi vred. Vsled tega je dobro, da mi poveš vse, kar veš, kajti postava pravi, da je človek, ki prikriva vednost o takih stvarih, brat onega, ki je izvršil dejanje. Jaz sem govoril.

Nekaj časa je vladal molk v snežni koči. Nato je povzel stari lovec s hreščočim in negotovim glasom: — To je resnična beseda, — je rekel, — in kar mi je znano, bom povedal. Dobro pa je, da ne govorim sam, kajti v tem rodu je najti ljudi, ki vedo za to stvar. Vsled tega jih hočem poklicati.

Po predoru so nato priplezali številni čokati, širokopleči ljudje s črnimi očmi, ki so sedli na tla ter se vprašujoče ozirali na inspektorja, pa tudi na starega loveca. Lanauze je čakal ter pri tem opazoval njih brezizrazne obraze. Vedno jih je smatral za otroke, preseneti jih je otroke, ki so vodili neprestani boj z nevarnostmi, boleznimi in smrtjo. Res, pogumni in neustra-

NA POTI V ARKTICNE KRAJE.
Slika nam kažejo ladjo Bowdoin, s katero se je podal slavn raziskovalec Donald B. MacMillan že vsedmič proti mrzlemu severu. Ladja je dolga osemsto sedemdeset čevljev.

šeni so bili, kajti z navadno sulico v roki so se lotili velikega severnega medveda ter velikanskega mroža. Tedaj pa je prišla resnica, počasi iz ust najstarejšega med njimi.

— Tri zime je tega, ko sta prišla moža v črnih suknjah iz dežele Dismal jezera. Imela sta sani s — smi ter potovala daleč in bila izmučena. Vsled tega smo jim dali hrane ter kočje, da živita v njej. Polagoma, ko sta se odpotila, sta začela pripovedovati čudno povest o Velikem Duhu. Bil je to neki povsem drugačni Duh kot smo ga poznali mi. Živel je, tako sta rekla, v vetru, v vodi in v luči, ki visi na nebu, ko je šlo solnce spat skozi trpke mesece. V onem času sta bila v našem rodu dva moža, Siniak in Ulusak, ki sta tudi čula o povest ter več dni govorila o njej. Ko sta ona črna oblečena pričela nato svoje potovanje v Great Bear pokrajino, sta jim Siniak in Ulusak rekla, da hočeta iti z njima po enem delu poti, ker je bil sneg globok in ker bi rada se kaj čula o tej povesti.

Lovec je prenal ter se ozrl po navzočih domačinih, dokler ni prišlo potrdilo v obliki kimanja. — Inspektor se ni premaknil in stavec je nadaljeval s svojim hreščočim glasom: — Po štirih nočeh sta se Siniak in Ulusak vrnila v vas. Njhi oči so bile mrzle kot oči onih, ki so videli čudne stvari in govorila sta le malo. S seboj pa sta prinesla eno puško in patrone ter neko blago, katero sta črna — oblečena položila na kos ledu, kadar sta delala čudne reči z rajino čašo ter knjigo, ktere ni znal noben človek čitati, ker ni bilo v njej nobenih slik. Ko sem videl te stvari se mi je sree obrnilo v telesu in Siniak in Ulusak sta mi na mnoga vprašanja odgovorila, da sta črna oblečena moža mrtva. Kmalu nato pa sta vzela svoje pse ter odšla. — Kje se nahajata sedaj? — je vprašal inspektor strogo. — Preko slane vode, štiri dni potovanja, — je odvrnil lovec počasi. — Je pač še neka druga stvar ki leži v mojem želodcu kot kepa ledu in o tej hočem govoriti. Ko je pleme čulo, da sta oboje črna oblečena moža mrtva, je bilo zelo žalostno, kajti onadva nista prišla na lov ali po trgovini, temveč, da nam povesta povest, in čeprav je bila ta povest čudna ter je nismo mogli razumeti, je vendar ganila naša srca. Jaz sem govoril. — Ali si govoril resnico? — je vprašal Lanauze. — Če bi živel sto let ter pripovedoval vsak dan to povest, bi ne mogel povedati drugače. — Ni nam treba na dolgo razpravljati o odpotovanju te patrulje preko Coronation zaliva ter o nje prihodu v majhno vas na južni strani Victoria otoka, kajti tak potovanja so vsakdanja stvar kanadske severozapadne policije. — Ko so prišli inspektorjeve sani s psi sredi vasi, se je takoj pojavil neki precej nervozni Eskimo z informacijo, da sedi ravno v tem trenutku Siniak v svoji koči, ne-

umorno zaposlen z izdelovanjem leka in psice za bodočo lovsko sezono. Trenutek pzneje je stal inspektor v koči ter se oziral navzdol na moža, kojega sulica je predrla hrbet očeta Leroux.

Iz rekordov, ki obstojajo, je razvidno, da je bil pogovor zelo kratek. Siniak, ki je spoznal uniformo ter takoj vedel, po kakšnem poslu je prišel ta mož, se je takoj vdal. Bil je to brez dvoma fatalist, ki je bil prepričan, da bo tega ali onega dne prišla ta ura. Ničesar ni zanikal, a pojasnjeval na dolgo in široko, kako sta oboje črnaoblečena moža pretila njemu in Ulusaku in kako sta on in Ulusak ubila oboje duhovnika v samoobrambi.

Inspektor se ni brigal za ta zagovor. — Kje je Ulusak? — je vprašal. — Siniak je hitro premislil celo stvar. Seveda bi lahko dal napačne informacije, a to bi le zvežlo neizogibno stvar. Če ne bo aretiran tudi Ulusak, bosta dva, da vztrajata pri svoji povesti. Razen tega pa je tudi mislil, da bo na mestu umorjen. — Če me ubijete, — je rekel, — bom napravil tako močno medicino da se bo stajal led in da boste vsi utajili.

— Kje je Ulusak? — je zopet vprašal inspektor. — Ker se je izjavil zadnji poskus, se je Siniak vdal. — On je v neki vasi v bližini izliva Coppermine reke.

Inspektor je zadovoljno zamrmral. Izliv te reke se je nahajal na poti proti domu. — Ali poznaš to vas? — Siniak je pokimal. — Potem pojdiš tja z menoj in potem bosta šla oboje z menoj. Siniak je mislil, da je izgubljen, a moral se je vdati v neizogibno in oditi z inspektorjem.

Medtem ko se je mudila patrula na obali Victoria otoka, je prišel mesec maj in z njim je prišlo tudi gorkeje, nakar je postal na zalivu preplavljen ter pokrit z naplo stajanim snegom. Preko tega ledu in snega je povedel inspektor svoje ljudi proti Coppermine reki. Potovanje je bilo zelo težavno, — kajti danzadnem je bilo treba voditi sani skozi luže, v katerih so brodili psi do trebuhov ter so bili ljudje premočeni skoro do pasov. Penožji je vse trdno zmrznilo in tako so bili člani ekspedije v kovani v ledeni oklep, katerega niso mogli potegniti s svojih izmučenih teles. Noge psov so bile vse poržane od ostrih kristalov, ki so se stvorili tekot tajanja ledu in nato slededečega močnega mraza. — Tako naporno je bilo potovanje, da so celo težki čevlji iz surovega usnja nudili le malo utuhe. Krog polodne je pripekalo solnce in neizmerna bela planjava blesteča v solnce, je jemala potnikom vid. Na čelu ekspedije je korakal Siniak, ki je vodil ekspedijo naravnost proti bivaliču svojega tovariša v zločinu, kateri pa ni seveda ničesar slutil.

Kraj Bloody Falls je ležal petnajst milj proti jugozapadu in iz-

liv reke se je odpiral na desni, ko se zapazili potniki daleč spredaj par črnih točk, ki so se premikale po kopnem. Siniak se je ustavil, zsenčil oči ter pričel gledati. Naenkrat pa se je obrnil nazaj. — To je Ulusak, — je objavil. — Prišel je ven na lov. Nima puške, temveč le kopje. — Tudi inspektor je pozorno gledal naprej, a njegov pogled ni imel one čudovite listrosti, ki je lastna tem bakrenim ljudem severa. — Ali si prepričan, da je Ulusak? — Ko je govoril to, je snel svojo karabinko. — Vsak tepec vidi lahko to, — je odvrnil Siniak hladno. — V teku pol ure se je nahajala majhna skupina prično blizu. — Trije izmed štirih Eskimov so dvignili svoje roke v znamenje miru. To je mirovno znamenje na severu, nekako sredi med pozdravom in blagoslovom, čeprav mu manjka tako respekta prvega kot duševnega pomena slednjega. Roki četrtega pa sta viseli nepremični ob njegovi strani. — Rekel sem vam, da je Ulusak, — je mrmral Siniak zadovoljno. — Bil je v resnici Ulusak.

V septembru preteklega leta je dospelo v Ottawa kratko in formalno sporočilo inspektorja Lanauze. Le na kratko se je omenjalo v njem težkoče, s katerimi se je morala boriti ta ekspedija, a to je pri kanadski severozapadni policiji že nekaj običajnega. Priznanje obeh Eskimov je bilo popolno. Ko sta spremila oboje duhovnika do Bloody Falls, je Siniak zabodel očeta Leroux v hrbet. Ker ni bil prvi sunek smrtonosen, je Ulusak zavril umor. Oče Rouviere je medtem pohitel k sanem po svojo puško, a še predno je prišel tja, ga je Siniak ustrelil. Ni treba opisovati, na kak način sta iznebila trupel. Zadostuje omeniti, da je ljudozdrstvo še danes razširjeno v Arktičnem krogu.

Motiv zločina je bil brez dvoma pohlep. Res je, da sta oboje Eskima zatrjevala, da sta misijonarja slabopostopala z njima, a obdolžbe, katere sta dvignila, so bile tako malo verjetne in v takem nasprotstvu s slovesom, katerega si je pridobila cerkev v teh divjinah, da je smatrati te obdolžitve le za otročji izgovor teh temnopolih in strašnih otrok narave, ki žive na robu nepoznanega in kojih inteligenceja je tako elementarna, da stavljajo neprestano uganke višje stoječim narodom. V trenutku, ko pišem to povest, ni usoda Siniaka in Ulusaka še določena.

Vsled čudnega naključja in ravno potem, ko je dospela ta povest v roke uredništva lista, ki je priobčil to povest, je imel neki zastopnik tega lista pogovor z Right Rev. J. R. Lucasom, katoliškim škofom Mackenzie River škofije ter izvedel, da je škof de janski potova! z morilecema in spremstvom do Calgary, Alberta

ADVERTISEMENTS.

VABILO

Conemaugh, Pa.

V nadomestilo piknika, ki se je vršil v nedeljo 7. avgusta, smo primorani prirediti **PLESNO VESSELICO**, da pokrijemo stroške, ki smo jih zadobili na pikniku vsled slabega vremena. Torej tem potom so vabljeni vsi rojaki in rojakinje širom okolice, da se kolikor mogoče v polnem številu vdeležijo te veselice, katero priredi lovenski Victor godba v Conemaugh v soboto 27. avgusta v dvorani društva sv. Alojzija na Chestnut St. Pričetek ob 7. uri zvečer. Godba bo lastna godba in sicer lomače in ameriške komade, da s tem zadesimo vsim rojakom in rojakinjam. Vstopnina za moške 50c, ženske proste. Za točno potrebo bo skobel posebno za to izpolnjeni odbor. Kot ob vsaki priiki, tako tudi sedaj upamo, da se bodo naši prijatelji izkazali kot sogostje te veselice. Torej nasvidenje 27. avg. zvečer. Odbor.

(17-20-8)

Iščem svojo sestro **KRISTO ČAREVIČ**, rojeno Stibil. Prišla je v Ameriko nekako pred 3 meseci. Nahaja se v Vaceville, California. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njen naslov, naj mi blagovoli naznaniiti, ali naj se pa sama oglasi svoji sestri: Mrs. Paula Mele, Box 728, Richwood, W. Va.

(19-20-8)

Pozor žejnim!

Trebelj smo domovinski **NON ALKOHOLIC EXTRACT** za vino, 1 funt naredi 50 galon vina, 1 funt stane — 88.00, imamo domače trave. Pišite po črki.

"DALMATIA"

24 — 10th St., West New York, N. J.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 34-letno prakso v zdravništvu, vseh vrstah bolezni.

Konstruiranje krivih zdravil s glavnimi zdravili v kliniki.

Posvetila 304. ki ga je izumel dr. prof. Dr. Koler. Če imate nesolje ali mehurčke to odnese v zdravi, izpačja las, bolečine v kostih, pridele in izšliči ram bom kri. Ne čakajte, ker ta bozen nalez.

Vse možne bolezni zdravim po oči, razen tistih, ki so v operaciji.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

Hipocriti ali volne kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni vseh vrst, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Ravnanjem, hranjenjem, bolečine otekline, artritisa, škrota in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečistosti krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažilo, da vas razumejo. Jaz sem bil in starega kralja. Nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Urađne ure: ob delavnicah od 8. do 8. Ob nedeljah od 8. do 8.

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

67

(Nadaljevanje.)

— Vidite tukaj, — je rekel, — kaj sem napisal enemu svojih ljudi.

— Gospod Job: Spravite skapaj šest ali osem naših ljudi ter jih odvedite k vinskemu trgovcu na vogalu Rue des Martyrs in Rue La Martine. Čakajte tam, nadaljnih povelj.

— Zakaj tam in ne tukaj? — je vprašal Plantu.

— Ker se moram izogniti nepotrebnim izletom. Na mestu, katero sem označil, smo le dva koraka od madame Šarman in bližje skrivališču Tremorela. Ta lopov je namreč našo stanovanje v Nozre Danc de Lorette okraja.

Gospod Plantu je ves presenečen vzkliknil:

— Kaj vas je spravilo na to misel?

Detektiv se je nasmejal, kajti to vprašanje se mu je zdelo nemumno.

— Ali se ne spominjate, da je imel omet pisma, katero je poslala Lavrencija svojim staršem in v katerem je objavila svoj samomor. pariški poštini pečat in sicer oni stranskega urada v Rue St. Lazare? Sedaj me poslušajte: Ko je Lavrencija zapustila hišo svoje tete, je morala iti naravnost v stanovanje Tremorela, kojega naslov ji je on dal in kjer naj bi se čaka sestala v četrtek zjutraj. Napisala je pismo v ugodnem stanovanju. Ali moremo domnevati, da je imela toliko priučujočnosti duha, da bi oddala pismo v kakem drugem mestnem delu kot v onem, v katerem se je dejanski nahajala? To je le malo verjetno, ker ni vedela za strašne vzroke, vsled katerih se je Tremorel bal zasledovanja. Ali je bil Hektor tako bistroumen, da ji je predlagal ta trik? Ne, kajti če bi bil tak bedak, bi ji naročil, da naj odda pismo nekje izven Pariza. Vsled tega je komaj mogoče, da je bilo pismo oddano kje drugod kot na najbližji postaji.

Ta izvajanja so bila tako enostavna da se je gospod Plantu čudil zakaj ni mislil nanje že prej. Ljudje pa nikdar na vidijo jasno v začevu, pri katerih so bistveno zainteresirani. Izgubil je s svoje hladnostjo vred tudi dober del svoje dalekovidnosti. Njegov strah je bil velik. Mislil je, da ima Leokok čuden način, kako držati svojo objlubo.

— Meni se zdi, — je rekel, da bodo ljudje, katere ste sklicali skupaj, bolj nadležni kot pa koristni, če hočete v resnici pripraviti Hektorju obravnavo.

Lekok je takoj mislil, da dvomi njegov gost o njem in to ga je razdražilo.

— Ali mi ne zaupate, gospod Plantu?

Stari mož je skušal protestirati.

— Vrnite se mi...

— Vi imate mojo besedo, — je rekel Lekok — in če bi me boljše poznali, bi vedeli, da jaz vedno držim svojo besedo, katero sem dal. Jaz sem vam rekel, da bom storil vse, kar je v moji moči, da rešim Lavrencijo. Zapomnite pa si morate, da sem vam objubil svojo pomoč, ne pa gotov uspeh. Pustite torej, da odredim, kar smatram za potrebno.

Ko je rekel to, je pozvonil.

— Tukaj je pismo, — je rekel Žaneti, ki se je takoj prikazala, — katero je treba takoj odnesti Jobu.

— Sama ga ponesem.

— Nikakor ne. Vi boste ostali tukaj ter čakali na ljudi, katere sem poslal zjutraj ven. Ko bodo prišli jih pošljite k vinskemu trgovcu na vogalu Rue des Martyrs. Saj veste, nasproti cerkve. Našli bodo tam številno družbo.

Ko je dajal ta povelja je slekel svojo suknjo, se oblekel v dolgo črno ter popravil lasuljo.

— Ali se bo gospod vrnil s tane

zvečer? — je vprašala Žaneta.

— Ne vem.

— In če pride kdo od tam?

— "Od tam" je pomenjalo policijsko prefekturo.

— Recite, da sem zunaj v Corbell zadevi.

Gospod Lekok je bil kmalu pripravljen. Nosil je izraz in obraz ter imel manire visoko uglednega uradnika starega nekako petdeset let. Zlata očala, dežnik in vse drugo je držal po učenih knjigah.

— Sedaj, — je rekel proti gospodu Plantu, — pa pojdiva.

Gular, ki se je dobro najedel, je čakal na svojega junaka v obednici.

— Aha, dečko moj, — je rekel Lekko, — Seznani si se z mojim vinom. Kako ti ugaja?

— Izvrstno gospod. Pravi nekter.

— Mislim, da vas je spravilo v dobro voljo.

— Da, gospod načelnik.

— Potem nama lahko sledite za par korakov ter stražite vrata hiše, v katero pojdeva. Najbrž vam tem moral zaupati lepo mlado deklico, katero boste odvedli k gospodu Domniju. Imejte svoje oči odprte. Ona je kaj prekanjena stvarica in lahko se vam spotoma izmuzne iz rok.

Odšli so in Žaneta je takoj za njimi zapahnila močna vrata.

Petindvajseto poglavje.

Kdor koli je hotel posojilo, novo obleko, dobro sliko, litajski porcelan, demante, lišo na deželi, črva za zimo, — je lahko dobil vse to, poleg številnih drugih stvari pri madami Šarman.

Madama Šarman je živela na št. 136 Rue Notre Dame de Lorette v prvem nadstropju. Odjemalci morajo seveda dati madami kako jamstvo za dovoljeni jim kredit. Klub velikemu obsegu trgovine pa si madama ni še pridobila velikega premoženja. Morala je veliko riskirati ter prenašati tako velike izgube kot ogromne dobičke. Razventega pa je bila preveč poštena, da se izkazimo tako.

Madama Šarman je bila blondinka, kateri ni manjkalo gotove odličnosti v obnašanju. Pozimi in poleti je neprestano nosila svetle črne obleke. Ljudje so govorili, da ima moža, a nikdo ga še ni videl kar pa ni nikakor škodilo njenemu ugledu. Čeprav pa je bil posel madame takorekoč pošten, je imela že več kot enkrat posla z gospodom Lekokom. Potrebovala ga je ter se ga obenem tudi bala kot živega ognja. Vsled tega je pozdravila zelo spoštljivo gospoda Lekoka in njegovega tovariša.

Pričakovala ju je. Ko sta pozvonila, jima je prišla nasproti v predsoho, kjer je spoštljivo pozdravila gospoda Lekoka. Povedla je oba v sprejemnico ter jima ponudila okrepčila.

— Jaz vidim, madama — je prišel Lekok, — da ste sprejela moje kratko obvestilo.

— Da, gospod Lekok. Zgodaj danes zjutraj. Nisem bila še pokonci.

— Dobro. In ste bila tako dobra ter storila, za kar sem vas prosil?

— Kako me morete tako vprašati ko vendar veste, da bi šla skozi ogenj za vas? Takoj sem vstala, izključno v ta namen.

— Potem ste dobili naslov Pelagije Taponnet, imenovane Ženi?

— Da, dobila sem ga, — je odgovorila madama Šarman ter se pri tem priklonila. — Če bi hotela pomagati svoji službi, bi vam povedala, koliko letanja me je to stalo in da sem izdala celih deset frankov za izvoškeka.

— Le k stvari.

— Resnica je da sem videla go spodnjo Ženi predvčerajšnjem.

— Vi se šaljite.

— Niti malo ne. Pustite mi re-

či, da je to zelo pogumna in poštena deklica.

— Res?

— Da, res. Dolžna mi je bila štiristo in osemdeset frankov že dve leti. Že sem mislila da je ta dolg malovreden, kot si lahko mislite. Predvčerajšnjem pa je prišla Ženi k meni, vsa iz sape ter mi povedala, da je podedovala nekaj denarja. Vrnila je takoj, kar mi je bila dolžna. Tudi se ni šaljila. Njena roka na torbica je bila polna bankovcev in plačala je ves dolg. Res dobra deklica, — je dostavila madama, trdno uverjena o resničnosti svojega slavošpeva.

Gospod Lekok je izmenjal pomemben pogled s starim mirovnim sodnikom. Ista ideja se je ob istem času pojavila v duhu obeh. Ti bankovci so mogli predstavljati le plačilo za kako važno uslugo, katero je napravila Ženi Tremorelu.

Gospo Lekok pa je hotel imeti bolj zatančene informacije.

— V kakšnem položaju je bila Ženi pred to nepričakovano srečo?

— O, gospod Lekok, bila je v

strašnem položaju. Od onega časa naprej, ko jo je zapustil grof, je padala nižje in nižje. Prodala je vse, kar je imela, kos za kosom. Konečno se je pričela mešati med ljudi najslabše vrste, piti absint in ničesar ni imela, da pokrije goleme ude. Kadar je dobila kaj denarja, ga je zapravila v družbi ničvrednih možkih in žensk, mesto da bi si kupila nekaj oblike.

— In kje živi?

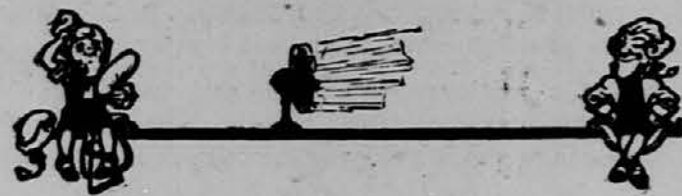
— Blizu, v neki hiši v Rue Vin-

imille.

VABILO NA IZLET (PIKNIK)
katero priredi Slovensko pevsko in izobraževalno društvo Bled v Conemaugh, Pa., v nedeljo 28. avgusta na Park Hill, Pa. Na ta piknik najvjudneje vabimo vse prijatelje petja in sploh celo občinstvo iz Johnstowna in okolice, da nas posetijo na gori omenjeni dan. Vstopnina za moške 25¢, ženske vstopnine praste. Pričetek ob 1.30 popoldne. Nasvidenje na pikniku 28. avgusta ključje

PEVCI
Slov. pev. in izobr. društva Bled.
(19-20-8)

ADVERTISEMENT.

Električne sapice.

Avgust je najbolj vroč mesec. Preženite njegove strahote s tem, da kupite električno vetrnico. Njene osvežujoče sapice bodo napravile vaše sobe hladne in udobne podnevi in ponoči.

Mi imamo vetrnice vseh vrst v naših izložbah. Oglejte si se danes.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se prodajo in kjer so na ogled električne priprave, namenjene za udobnost občinstva.

20 Norfolk St. 10 Irving Place. 324 West 42d St. 351 East 86th St. 35 East 125th St. 362 East 149th St. 555 Tremont Ave.

V odgovor.

Ponovno nasnanjame vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane moške in ženske ure čisto zlate prstane, verifike, priveske in vse drugo zlatino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRAMOFONE in SLOVENSKE PLOŠČE prodaja in razpoliža po celi Ameriki manj Vaš slovenski večletni trgovec z zlatino

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Pišite mu po cenik, pošlje ga vam brezplačno.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trieste, Opazija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleoni ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenec, prijatelj in posnavec naše banke so vjudno naprošeni, da oposrejo na ta naš oglas svoje znanos in Hrvata, Dalmatce, Istre, Gorilke in Črnogorce.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

ITALIA	23. avg.	—	Trst	RYNDAM	10. sept.	—	Boulogne
AQUITANIA	23. avg.	—	Cherbourg	AQUITANIA	13. sept.	—	Cherbourg
AMERICA	23. avg.	—	Cherbourg	PARIS	14. sept.	—	Havre
FRANCE	23. avg.	—	Havre	KROONLAND	17. sept.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	23. avg.	—	Trst	N. AMSTERAM	17. sept.	—	Boulogne
FINLAND	23. avg.	—	Cherbourg	ARABIC	20. sept.	—	Genoa
AMERICA	23. avg.	—	Cherbourg	FRANCE	22. sept.	—	Havre
ROCHAMBEAU	23. avg.	—	Havre	BERENGARIA	22. sept.	—	Cherbourg
OROPESA	23. avg.	—	Cherbourg	OLYMPIC	24. sept.	—	Cherbourg
ADRIATIC	23. avg.	—	Cherbourg	NOORDAM	24. sept.	—	Boulogne
BELVEDERE	2. sept.	—	Trst	ARGENTINA	24. sept.	—	Trst
WASHINGTON	3. sept.	—	Cherbourg	LAPLAND	24. sept.	—	Cherbourg
ROTTERDAM	4. sept.	—	Boulogne	RE. d'ITALIA	24. sept.	—	Genoa
OLYMPIC	3. sept.	—	Cherbourg	AMERICA	28. sept.	—	Cherbourg
LAFAYETTE	3. sept.	—	Havre	LAFAYETTE	28. sept.	—	Cherbourg
LA LORRAINE	3. sept.	—	Havre	CANOPIC	30. sept.	—	Genoa
EMP. OF CHINA	7. sept.	—	Cherbourg	EMP. OF CHINA	1. okt.	—	Cherbourg
CRETIC	7. sept.	—	Genoa	G. WASHINGTON	4. okt.	—	Cherbourg
LA SAVOIE	10. sept.	—	Havre	AQUITANIA	4. okt.	—	Cherbourg
ORDUNA	10. sept.	—	Cherbourg	ARABIC	5. okt.	—	Cherbourg
ZELAND	10. sept.	—	Cherbourg				

Glejte cen za vožne listke in vse druge potrebne, obrnite se na trdnice FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St. New York

U. S. MAIL LINE

vozi iz NEW YORKA naravnost v

BREMEN

največji in najhitrejši parniki pod ameriško zastavo

se vatlavljajo v PLYMOUTH in CHERBOURG

Parnik AMERICA - 27. avgusta, 28. sept., 1. novembra

(22,622 ton)

Parnik GEORGE WASHINGTON - 3. sept., 4. oktobra, 8. nov.

(25,600 ton)

SLUŽBA udobnost, prvostarna hrana, uljudnost

in udobnost se ni končala s prvostavnimi udob-

nostmi na teh velikih preokatlantiskih par-

nikih pod ameriško zastavo.

AMERICA naprimer je bila urejena, da prevaža 1400 potnikov tretjega

razreda v kabinah, ki imajo pismo po dve ali po štiri postelje.

Za tretji razred so na razpolago trije veliki jedilni saloni, ki se raz-

prostirajo po celi širini parnika ter je v njih naenkrat prostora za 1200

potnikov.

Prostore za tretji razred se lahko zagotovi

pri agentih ravno takokot če bi potovali v

kabinah.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

Vozi s parniki Amer. Parobrodnega Sveta.

45 Broadway Tel. Whitehall 1200

V JUGOSLAVIJO

Hitre zveze z vsemi točkami v Jugos-

laviji. Dobra in zadostna hrana, Zaprti

prostori. Velik prostor na krovu. Vse u-

dobnosti modernega parnika.

RED STAR LINE

Odpluje vsak teden

Pomel 58-62 North River, New York

FINLAND Antwerpen 27. avg.

ZEELAND Cherbourg 10. sept.

KROONLAND Plymouth 17. sept.

LAPLAND 24. sept.

SAMLAND Hamburg 1. sept.

GOTLAND Libava, Gdansk 22. sept.

(Samo 3. razred.)

AMERICAN LINE

MANCHURIA (Hamburg in Gdansk)

broško Cherbourg 25. avg.

MONGOLIA (v Vigo, Cherbourg)

Hamburg in Gdansk 8. sept.

MINNEKAHA (v Hamburg in

Gdansk) 22. sept.

VSE VOJNE PROGE DO POLJSKE.

WHITE STAR

ADRIATIC (v Cherbourg) 24. avg.

OLYMPIC (Southampton) 3. sept.

New York in Boston Azori.

Gibraltar, Napoli Genoa.

CRETIC 7. septembra

ARABIC 20. septembra

CANOPIC 30. septembra

*Največji parnik v redni službi z južno-

evropskimi pristanišči.

INTERNATIONAL MERCANTILE

MARINE COMPANY

116 parnikov - 1.250.000 ton.

9 Broadway New York

ali pri lokalnih agentih.

Naravnost v Dubrovnik

s hitrim in dobroznanim parni-

kom na dva vijaka

"EVROPA"

odpluje v soboto 27. avg.

ob eni popoldne.

Cene za potovanje:

Tretji razred Drugi razred

\$170.00 \$175.00

in \$5.00 vojnega davka.

Izborna hrana. Vino brezplačno.

Vprašajte pri kateremkoli po-

oblaščenem parobrodnem agentu

ITALIA - AMERICA

Generalni Agenti.

1 State Street New York